

14.11.2024

VN/24219/2024

U(1)

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viite Lausuntopyyntö

Asia **LAUSUNTOPYYNTÖ EHDOTUKSESTA TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN
ASETUKSEKSI TURVALLISUUS JA KEMIKAALIVIRASTON MAKSULLISISTA
SUORITTEISTA**

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa ehdotuksesta työ- ja elinkeinoministeriön asetukseksi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista vuosina 2025–2026.

Maa- ja metsätalousministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta. Maa- ja metsätalousministeriö pitää tärkeänä säännöllisesti seurata maksuasetuksen sisältöä tarkastamalla aloilla tapahtunutta kustannuskehitystä ja Tukesin toiminnan kustannusvastaavuudessa tapahtuneita muutoksia.

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa kasvinsuojeluaineita koskevasta lainsäädännöstä ja kommentit keskittyvät kasvinsuojeluaineisiin liittyvien tehtävien hintoihin, eli maksuasetuksen liitteen otsikon ”8. *Kasvinsuojeluaineet*” alla oleviin kirjauksiin sekä niitä koskeviin perusteluihin muistiolounnoksessa.

Maksu hakijoiden kanssa järjestettävistä ennakkoneuvotteluista

Biosidien ja kasvinsuojeluaineiden hyväksymisjärjestelmä muistuttaa pääperiaatteiltaan hyvin paljon toisiaan. On kyse ennakkohyväksyntää vaativista valmisteista, joita viranomainen arvioi ennen kuin päättää niiden hyväksyttävyydestä ja markkinoille pääsystä. Valmisteita ei saa markkinoida eikä käyttää, ellei niitä ole hyväksytty. Biosideja koskeva voimassa oleva lainsäädäntö on hiukan uudempi (hyväksytty 2012 vs 2009), kun taas kasvinsuojeluaineissa on pidemmät yhteiset EU-perinteet (ensimmäinen EU-säädös kasvinsuojeluaineissa 1991 ja biosideissa 1998). Nyt biosidien maksutaulukkoon ehdotetaan lisättäväksi kohdat 6.19 ja 6.2.12 (*Hakemuksen toimittamista edeltävä asiantuntijatyö*), joiden perusteluissa mainitaan, että suorite koskee tapauksia, joissa Tukes toimii viitejäsenvaltiona tai arvioivana jäsenvaltiona hakemukselle. Kyse on asiakkaan kanssa käytävistä neuvotteluista ennen varsinaisen hakemuksen jättämistä. Ennakkoneuvottelut edistävät toimitettavan asiakirja-aineiston laatua sekä arviointiprosessin etenemistä. Vastaavaa käytäntöä on kasvinsuojeluaineissa, eli Tukes tapaa hakijan ennen hakemuksen jättämistä. Perusteluissa viitataan biosidilainsäädännön maksuja koskeviin säännöksiin, jotka ovat linjassa kasvinsuojeluainelainsäädännön maksusäännösten kanssa.

Olemme ymmärtäneet, että esteenä vastaavan maksun lisäämisestä kasvinsuojeluaineisiin on, että kasvinsuojeluaineita koskevassa säännöstelyssä maksusäännös ei ole velvoittava ("jäsenvaltioiden tulee laskuttaa") vaan mahdollistava ("jäsenvaltiot voivat laskuttaa"). Toteamme kuitenkin, että perusteluissa mainitut neuvottelut eivät ole yleisluonteista neuvontaa, vaan hyvin yksityiskohtaista konsultointia, joka vaatii syvällistä asiantuntijuutta ja perusteellista valmistautumista. Näihin valmistautuminen vie merkittävästi työtunteja. Ehdottaisimme, että vastaavia maksuja lisättäisiin asetukseen myös kasvinsuojeluaineiden osalta.

Suoja- ja tehosteaineet

Kasvinsuojeluaineita koskeva lainsäädäntö kehittyy. Keväällä 2024 komissio julkaisi asetuksen (2024/1487) kasvinsuojeluaineisiin sisältyvien suoja- ja tehosteaineiden vaiheittaisen arvioinnin työohjelman laatimisesta. Tämä tarkoittaa, että jäsenvaltioiden tehtäväksi tulee arvioida toimijoiden hakemukset suoja- ja tehosteaineiden hyväksymisestä. Toimijoiden ensimmäisten ilmoitusten näitä aineita koskevista hakemuskäytännöistä odotetaan kesällä 2025. Toimijoiden tulee jättää varsinaiset hyväksymishakemukset kesällä 2028. On mahdollista, että ensimmäiset hakemuksen jättämistä edeltävät neuvottelut Tukesin ja hakijan välillä osuvat jo vuoteen 2026. Tällä hetkellä maksuluettelo ei sisällä mainintaa suoja- ja tehosteaineita koskevista arvioinneista. Luettelossa ei myöskään löydy mainintaa ennakkoneuvotteluista perittävistä maksuista (vrt biosidien lisättäviä kohtia 6.19 ja 6.2.12). Ehdotamme harkittavaksi, voisiko tulevien arviointitöiden hintoja ennakoita ja lisätä luetteloon jo tässä muutoksessa.

Kasvinsuojeluaineiden levitys kaasuttamalla

Kasvinsuojeluaineista annetun lain viimeisessä muutoksessa (544/2024) lakiin lisättiin säännös kasvinsuojeluaineiden levityksestä kaasuttamalla (22 a §). Säännöksen mukaan Tukes voi myöntää hakemuksesta kaasuttamalla levitettävän valmisteen käyttäjälle luvan käyttää kaasuttamalla levitettävää kasvinsuojeluainetta, jos käyttäjä osoittaa täyttävänsä säännöksessä säädetyt edellytykset. Ehdotamme, että tämän lupa lisätään maksutaulukkoon, esimerkiksi kohtaan 8.8.

Yksityiskohtaisia kommentteja

Kohdassa 8.1.1 on yhdistetty biologiset ja kemialliset tehoaineet. Näin biologisille tehoaineille on tullut huomattavat maksujen korotukset ilman että perusteluissa esitetään toteutuneita kustannuksia. Perusteluissa on vain todettu, että nykyiset hinnat osoittautuneet riittämättömiksi.

Miten muistiossa sivulla 3 esitetty lause ”*Kaikista Tukesin julkisoikeudellisista suoritteista peritään maksu omakustannusarvon mukaisena, eikä alennettu omakustannusarvo ole käytössä Tukesin julkisoikeudellisissa suoritteissa.*” suhtautuu kasvinsuojeluaineista annetun lain 46 § 2 ja 3 momentissa säännökseen lupamaksun alennusmahdollisuudesta? Alennusmahdollisuudella on pyritty turvaamaan kasvinsuojeluratkaisuja myös viljelykasveille, joiden viljelyala on pieni ja siten myytävien kasvinsuojeluaineiden volyymikin jää pieneksi. Näin ollen myyntituloihin suhteutettuna suuret maksut saattavat vaikuttaa negatiivisesti toimijoiden innokkuuteen hakea hyväksymistä tuotteilleen Suomessa. Huolimatta näiden viljelykasvien pienestä viljelyalasta, niiden kaupallinen arvo voi olla suuri ja niiden viljelyn mahdollistaminen on tärkeää.

Kasvinsuojeluaineiden maksuista voimassa olevan asetuksen liitteen kohtia 8.2.13 ja 8.3.12 (Käyttölaimennusvalmiste) ei löydy ehdotuksesta. Myöskään kohtaa 8.3.8 (Vastavuoroinen lupa (art. 40) ei löydy. Ehdotamme, että muutokset kuvattaisiin muistiossa.

Säädösviittaus

Luonnoksen kohdassa ”8.6.1 *Tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettavien kokeiden lupa (art. 54 sekä direktiivi 2009/128/EY artikla 9*” viitataan direktiivin 2009/128 artiklaan 9. Ehdotamme, että viittaus olisi direktiivin sijaan kotimaiseen lainsäädäntöön. Tässä tapauksessa viitattaisiin kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) 19 §:n 2 momenttiin, joka koskee mahdollisuutta myöntää lupaa kasvinsuojeluaine-asetuksen 54 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tutkimus- ja kehitystarkoituksiin suoritettaviin kokeisiin, joissa kasvinsuojeluaine levitetään miehittämättömällä ilma-aluksella.

Osastopäällikkö

Minna-Mari Kaila

Johtava asiantuntija

Tove Jern

VN/24219/2024-MMM-10

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: